

ALBINA

REVISTA ENCICLOPEDICA POPULARA

APARE ÎN FIE-CARE DUMINICĂ

Abonament, pe an: în țară	Lei	5
" " " străinătate	" 	8
Un număr		15 bani.

S U M A R :

C. R. Motru, Limba germană în școlile normale de învățători.—*Gheorghe Adamescu*, Armâni.—*G. Ionescu*, Lumea bunicului.—*St. Popescu*, De la sat tot pentru sat.—*Camille Lemonnier*, Ochii.—*T. Bălășel*, Cocoșul și găina.—*P. Popescu*, Ferma Model de la Studina.—*Dumitru Ionescu-Bolintineanu*, Viața cuviosului sfânt Alexe «Omul lui Dumnezeu».—*St. G. Carpen*, Țăranul Danez.—Informațiuni.—Intrebări și ghicitori.—Adrese către redacție.

Ilustrațiuni: Orașul Neveasta.—Orașul Bitule.—Altă privire asupra orașului Bitule.—Planul fermei-model de la Studina.

Limba germană în școlile normale de învățători.

Prin noul program de acum cinci ani s'a introdus limba germană ca un obiect de studiu obligator la școlile normale de învățători. Această reformă o putem numi deocamdată numai ca o *bună inspirație*, care așteptă încă o regulamentare definitivă pentru a produce rōde în viitor. Căci nu e destul a decreta punerea studiului unei limbi în program pentru a fi în drept să și acceptăm după urma ei folōsele ce ni-le plănuisem. Studiul unei limbi se pōte face din diferite puncte de vedere.

În special, limba germană pōte fi învățată de cine-va: în scop pur filologic, în scop literar și al treilea în scop propriu și practic. Cu fie-care din aceste scopuri se potrivește metode diferite de predare, de care vom trebui să avem deplină cunoștință dacă e vorba să dobândim un rezultat satisfăcător. Alt-fel riscăm să perdem în deșert tōtă munca ce le-o impunem și elevilor și profesorilor.

Și în acest cas mi-se pare că stăm cu predarea limbii germane în școlile normale de învățători. Mi se pare că legiuitorul care a decretat studiul acestei limbi n'a avut o cunoștință deplină

despre scopul ce-l urmărește; sau dacă scopul eră precis în minte-î, nu a avut totuși știința de a adapta mijlocele la scopul propus.

Intr'adevăr, ce scop pôte să aibă studiul limbei germane în școlile care prepară învățătorii? Evident că un scop pur filologic, nu; de ôre-ce învățătorul nu va avea să predea mai târziu școlărilor sêi de cît primele elemente ale gramaticii românești și pentru acestea nu-î nevoie de așa întinse cunoștințe de filologie comparată. De asemenea nici scopul literar, nu putem să-l avem în vedere, atunci când e vorba de învățători. E drept, că ar fi foarte frumos, dacă învățătorii nostri rurali în orele lor de repaus și-ar îmbogăți mintea cu cunoștințe culese din bogata literatură germană și cu deosebire din literatura pedagogică germană. Dar acesta e așa de frumos, în cît numai cei utopiști 'l pot lua drept fapt, ce s'ar putea generalisa. Învățătorul, care stând pe prispa casei lui țărănești, s'ar îndeletnici cu cetirea operelor lui Herbart, Ziller, Pestalozzi etc.; sau care ar aștepta să-î sosescă revistă de pedagogie germană — la care din experiență scie, că nici însuși profesorul sêu de la școla normală nu este abonat — asemenea învățător eî nu pot să mi-l înfățișez înaintea ochilor! Și mi se pare că majoritatea ômenilor cu simțul realității din țara românească se găsește în cazul meu. Apoi să ne gândim puțin; sint așa de scumpe cărțile și abonamentele pe la revistele străine și așa de mic salariul învățătorului, că ar fi prea mult pretins de la dînsul să se achite și de această sarcină.

Dar dacă pe învățătorul abonat la revistele pedagogice germane nu mi-l pot înfățișa, îmi înfățișez însă pe un altul; și anume pe învățătorul care fără a stă în comunicație cu scrierile lui Pestalozzi, ar avea însă puțința să stea de vorbă cu străini germani din statul lui. Și ce frumos mi-l înfățișez eî rolul unui atare învățător! Prestigiul lui în ochii sătenilor, care ar simți că învățătorul lor le este une-orî și indispensabil, apoi prestigiul și recunoștința, adese-orî răsplătită, pe care ar avea-o din partea străinilor, ar da pozițiunii sale un ôre-care relief. Sătenii ar simți atunci mai îndată foloșele învățaturii. Las încă la oparte marele interes pe care-l are țara întregă de a grăbi procesul de asimilațiune a elementelor străine și ajutorul care l-ar putea da în această privință învățătorul dotat de puțința de a vorbi o limbă străină. Ômenii noștri politici ar trebui să se gîndescă între-altele că dacă *antisemitismul* ar deveni la noi vre-o-dată periculos, potclirea lui va fi incredințată în multe locuri corpului didactic și în special învățătorului rural. Atunci va fi prea târziu când se va vedea deosebirea între studiul limbei germane din punctul de vedere filologic sau literar și studiul eî din punctul de vedere practic.

De sigur însă, un învățător numai vorbitor practic al limbei germane ar fi ceva cam în urmă cu progresele pedagogiei germane. Pentru el nu va există farmecul de a surprinde în fașe adevărarile născēnde pedagogice... El nu va fi în curent cu tōte cele ce se vor publicā prin revistele din Leipzig sau Berlin! De sigur nu. Dar n'ar fi mai bine sā se lase altor profesori mai superiori sarcina de a ceti ei mai intāiū și apoi a le face cunoscut și învățătorilor, cele ce se ivesc pe tārîmul pedagogic din Germania? De ce atīta grabā și în același timp atīta neîncrēdere în literatura pedagogică, scrisā în limba nōstra romānēscā? N'ar fi acēsta din urmă suficientā pentru cerințele învățămîntului primar?

Scopul practic, iatā singurul scop rațional pe care-l putem aveā introducēnd limba germanā ca obligatorie în școlile normale de învățători. Invēțătorul sā vorbeșcā limba; — mai mult sau mai puțin literar, indiferent; destul sā-l pricēpā cine-va cānd vorbesce, — cāci alt-fel tot studiul făcut în timpul celor cinci ani, cīt se găsesce în șcōlā, îi este nefolositor. Indatā ce părăsesce șcōla, ocașiunile de a deschide autorii elasicī devin din ce în ce mai rare; mai dese sint însă ocașiunile de a deschide o convorbire cu Müller sau Schultze din satul sēu; și cānd deprinderea la acēsta nu este, el nu va puteā profitā nici de asemeni ocașiuni și ast-fel tōte cunoscințele sale de limba germanā sā perd, ca și cum n'ar fi fost vre-odatā.

În vederea scopului practic ar trebui dar regulamentat pe viitor studiul limbei germane în școlile normale de învățători. Zicem pe viitor, pentru-cā pentru moment suntem încă departe de a-l aveā în acest sens.

În timpul de față tot intervalul de cinci ani este umplut cu studiul gramaticēi și cu traduceri din autorii elasicī. La terminarea școlei normale, învățătorii sunt mai mult sau mai puțin în stare sā traducā dintr'o scriere învechitā, a cārei construcțiuni sintactice, în celē mai dese casuri, nu se mai usitā astā-zi, și excepțional numai dacā se întāmplā în cāte o șcōlā, ca unul, doi sā pōtā legā și o micā conversație. Ar fi de dorit ca starea excepționalā de ađi sā devinā regula generalā de mâine.

C. R. Motru.

UN CUVÎNT

Fericiți cei ce plîng, cāci aceia se vor mângāiā.

ARMĂNIÎ

are-î țara românească? Cântecul vechiû dîce:

Tara-î mică,
Țara-î tare.....

Să nu uităm însă un lucru: *că dincolo de hotarele statului nostru măî sînt frați de aî noștri, măî sînt Românî.* Și dacă țara, așa cum este — restrînsă de nevoia vremilor și de sila atâtor puternici vrășmași din tôte părțile—e mică; poporul român e cu mult măî întins, limba românească se aude departe încă, peste munți și văi, peste rîuri mari. Tot cântecul dîce că *Românul nu pîere și dovadă este că tôte vijeliile trecutului, tôte uraganele și revărsările potopitôre ale atâtor limbi strîne, ale atâtor nêmurî crude n'au desrădăcinat nêmul nostru, care a rēmas sdravăn și falnic ca bradul munților, verde ca stejarul, cum dîce cu mîndrie Românul.*

Noî ceștia carî trăim în regatul român ne socotim, firesce, măî fericiți de căt cei-l-altî carî se află stăpîniți de strêini. Sîntem acasă la noi, facem ce vrem, sîntem stăpâni. Dar cei-l-altî? Cum trăiesc? Cum se împacă cu stăpînitorii lor, strêini de nêm și de limbă? Ce fel de obiceiuri aû? Grăiesc ei întocmai ca noi, orî e vre-o deosebire? Frați sîntem, sufletul nostru *unu* este, cum dîceă poetul Văcărescu:

Despărțit ori depărtat, fratele e tot frate;

dar nu ne cunoscem bine, căci n'avem prilejul să ne vedem.

Iată de ce ne-am hotărît să dăm câte-vă amănunte despre traiul fraților noștri din alte împărății. Incet, încet, vom vorbi despre toți și nu ne îndoim că fie-care cititor care nu scie lucrurile acestea va urmări cu drag să afle acest traiû; iar cei carî sciû, iarăși bucurîs își vor trece prin minte plă-

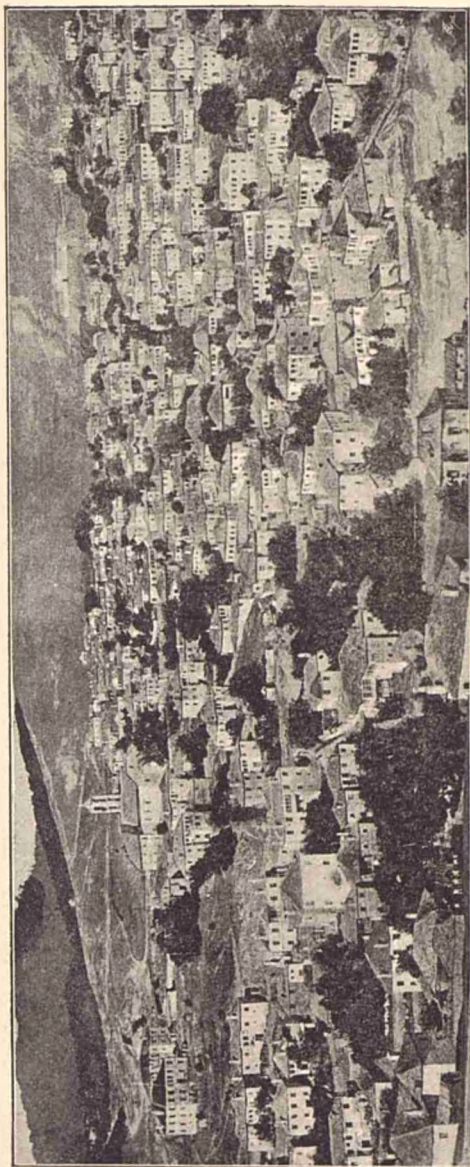
cute amintiri despre fapte cari tot-d'a-una vor face să bată puternic inimile lor de Români.

*

Vom începe cu *Românii din țara turcăscă*. Ei se numesc *Armâni*. Vorba acesta este tot cuvântul «Român;» dar cu o mică deosebire. Ei au obiceiul, la vorbele cari încep cu sunetul *r*, să puie înainte un *a*. În loc de *riu* zic: *ariu*; în loc de *rid* dic: *arid*; în loc de *rușine* dic: *arșine*; ș. a. Tot așa și în loc de *Român* au dis *Aromân* și apoi *Armîn*.

Noi le dicem și *Țințari*, pentru că în vorbirea lor se aude foarte des sunetul *ț*, unde dicem noi *ce, ci: ține* (cine), *ținți* (cinci), *ziți* (dicți), *nuți* (nuci), *țer* (cer).

Acești *Armâni* sau *Țințari* nu ocupă o singură provincie din împărăția turcăscă, ci sînt răspîndiți în mai multe părți, în provinciile cari pîrtă numele de *Macedonia*, *Epir*, *Tesalia* și *Albania*; afară de aceștia mai sînt mulți răspîndiți prin munții Balcani.

Orașul Neveșta din Macedonia

Ce caută acești Români în împărăția turcască? De unde vin? Cam greu se poate răspunde; dar să încercăm.

Se scie că poporul nostru este format din coloniile aduse de Romani, după ce au cucerit Dacia. Aceste coloniile au dat aci peste Daci și cu dinșii împreună au format, în cursul vremii, poporul cel nou: Români.

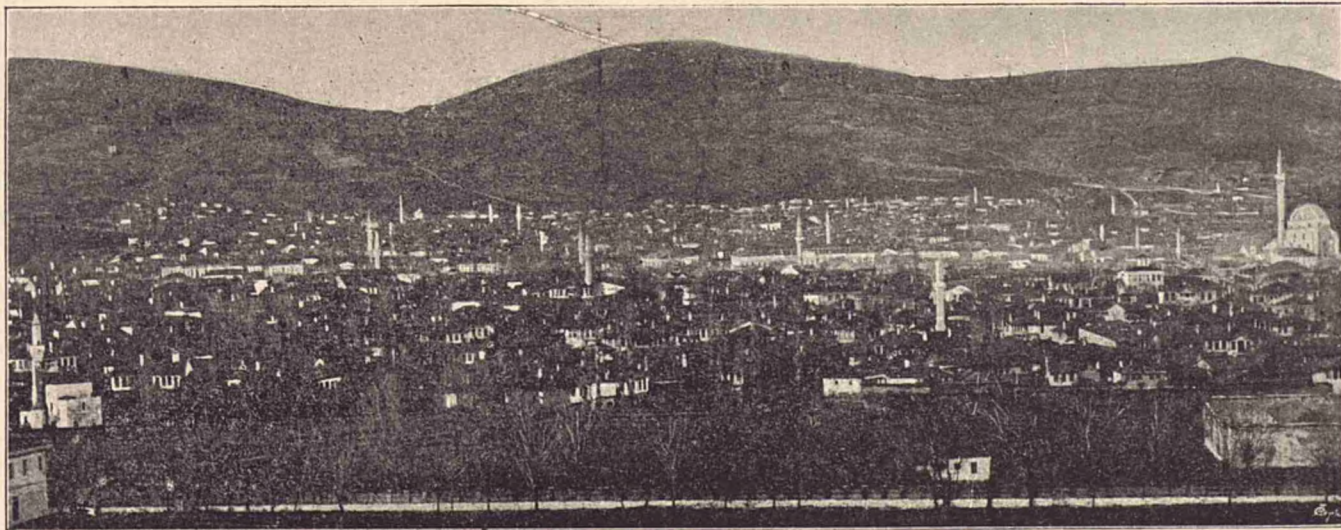
Înainte însă de a începe războiul cu Daci, Romanii cuprinsese țerile din jos de Dunăre (din dreapta Dunării), pe unde ați este Serbia, Bulgaria, Turcia. Pe vremea aceia aceste țeri erau locuite de un nēm dis al *Tracilor, înrudiți de aproape cu Daci*. Ele formau o provincie întinsă numită *Moesia*.

Același neam — Romanii — dau, în dreapta și în stînga Dunării, peste același neam — Traci; se formează deci ici și colo, *un popor de același fel, vorbind aceeași limbă*.

Acăsta ar fi o explicare. Altă explicare este că națiunea română nu s'a format în două locuri, ci într'un singur loc și anume: în stînga Dunării și nu lîngă Dunăre, ci mai departe, peste munți. De acolo siliți de nevoi, Români s'au tot dat înapoi: o parte au trecut Dunărea în jos și au format ramura Românilor din Macedonia sau *Armânilor*; alții au apucat-o către mare și au format ramura *Istrienilor*; alții s'au dus spre Miază-Noapte în *Moravia* și acolo s'au înecat cu timpul, în marea limbilor străine; alții în fine s'au strîns în Carpați și de acolo în vremuri mai bune au ieșit și au întemeiat state: principatul Transilvaniei, principatul Munteniei, principatul Moldovei, ș. a.

Negreșit, e greu lucru să spuim cum s'au întîmplat faptele acum o mie de ani, mai ales când faptele acestea nu privesc un stat întemeiat, de la care să avem acte și dovezi scrise, hotărîtore, ci privesc acele grozave fierberii cari trebuie să fie când se plămădesce o națiune.

Dar fie într'un chip, fie în altul, ceia-ce vedem ați este lucru hotărît: *se află acolo în împărăția turcască un cuib puternic al românismului*.

Bitolia (Bitule sau Monastir) în care se află și un liceu românesc.

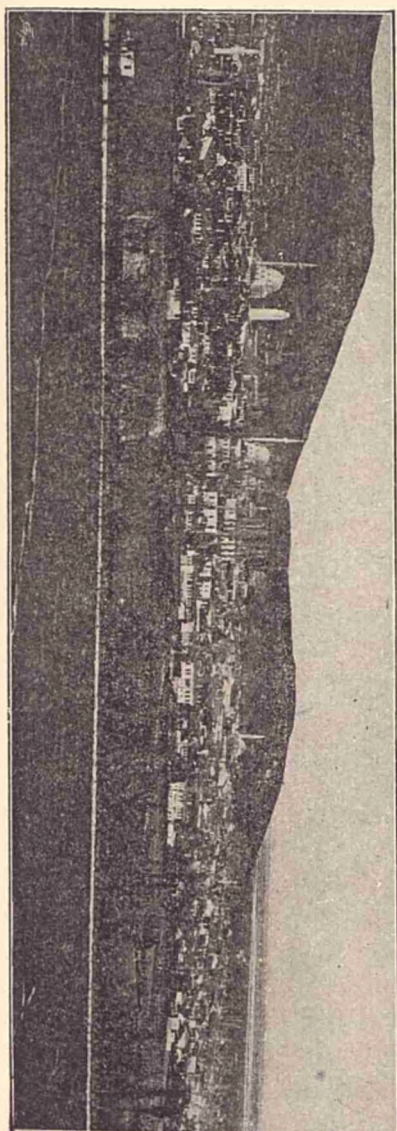
Multă vreme Românii aceștia au fost necunoscuți. Siliți să vorbească grecesce ori turcesce, să se îmbrace cu șalvari și să puie fes în cap, au fost luați drept Greci, drept Arnăuți. Chiar omenii învățați din vécurile trecute n'aveau habar despre dânșii.

Pentru prima dată găsim că se vorbește despre dânșii într'o cronică veche de acum 200 de ani (în vécul al XVII). Scriitorul acelei cronice nu e cunoscut; dar trebuie să fi fost un bărbat cu sciință de carte, să fi călătorit mult, să fi vădút și auđit multe.

El îi numește *Cuțo-Vlahi*. Pe vremea aceea și pînă târđiu încóce străinii ne diceau nouă *Vlahi* sau *Valahi*; așa și celor din țara turcescă li se dicea *Cuțo-Vlahi*.

De acolo de la ei ne-au venit în cursul timpului mulți inși, unii cu treburi de negoț, alții pricepuți în ale tipografiei. Prin vremea veche, vécul al XVI și XVII, erau tipografi

puține în țerile românesce, dar se vede că erau bune, căci găsim și cărți slavonesce tipărite la noi. Intre cei iscusiți în meșteșugul acesta întălnim în vécul XVII pe un óre-care *Meletie Macedonul*, care

Inca o privire asupra orașului Bistrita.

se vede după nume că erà Armîn, adică venit de dincolo de Dunăre.

Tot din acele părți se trage și nêmul poetului Bolintinenu (1). El este cel care pentru prima oră a vorbit mai amênunțit despre dînșii, în scrierea intitulată «Călătorii la Româniî din Macedonia și muntele Atos» (1863).

Când s'a făcut ministru, în 1864, a stărunit să se întemeieze școle românesce, căci pînă atunci Macedonenii (Armâniî) aveau numai școli grecesci. Din acel timp statul român întretine—cu voia împărăției turcesce—un însemnat număr de școle în diferite orașe unde locuiesc Armâni, cum și prin sate.

După Bolintinenu au scris mulți despre Armâni. Vom pomeni aci o scriere făcută în limba franțuzescă de d-niî *N. Densușianu* și *Fr. Damé*; apoi «Albumul Macedo-român» sub direcția d-lui V. A. Urechia, care în timpul când a fost secretar al ministerului de instrucție (1865), a contribuit mult la întemeierea primelor școle din Macedonia și le-a sprijinit apoi când a fost ministru (1881); după aceia articolele d-lui *I. Caragiani*, profesor la facultatea din Iași; în fine lucrarea d-lui *I. Nenițescu*, premiata de Academie.

Au mai scris despre aceștia Nemți și Franțuzi (*Picot, Weigand, Miklosich, ș. a.*).

Dar sînt mulți acești Armâni? Se pôte afirmă că se ridică numărul lor la aproape *un milion de suflete*.

Un milion de frați așa de depărtați de noi! Ce mare interes trebuie să avem că să-i cunoșcem și câtă plăcere ne face orî-ce amênunt despre traîul și firea lor!

De aceia vom adună felurite notițe despre dînșii și le vom da cetitorilor «Albinei.»

De o cam dată, înainte de a sfîrși aceste puține rînduri, vom reproduce vorbele unuia care a fost la dînșii și i-a cunoscut de aproape. «Vêdutu-l-am—dice d-l *I. Nenițescu*—ager la minte pe Armân, harnic la

(1) Despre care s'a vorbit în No. 25 al «Albinei.»

muncă, îndrăsnet în întreprinderile sale, vitez în luptă, răbdător în nenorociri, înțelept în vreme turbure ca și în timp de pace, iubitor și curat în casă, gata a-și da și viața pentru familie și capabil de cele mai înalte sacrificii când se devotază unei idei.»

*
*
*

Dăm în numărul acesta înfățișarea a două orașe: Bitolia și Neveasta, două importante centre de populațiune românească din Macedonia.

Gheorghe Adamescu.

LUMEA BUNICULUI⁽¹⁾

A trecut mult de atunci. Multe ierni viforose și au întins lințoliul înghețat peste mormîntul bunicului, și multe primăveri l-au acoperit cu podoba lor înflorată. Flori a multe primăveri s'au vestejit și în cosița bălae a Măriei; multe ierni au trecut și peste capul ei, parte fără a o atinge; parte semănând fire argintii în trumosu-i păr auriu. Ea fu pe rînd, mamă, și bunică.

Nepoți veseli, săreau în jurul ei, ca un stol de păsărele, cum făcuse și ea odinioară, și ca odinioară bunicul, așa le suridea și ea acum. Uitase însă Maria lumea bunicului, lumea ce singură trebuia să găsească, privind tablourile, cari ca o sacră moștenire stați și acum neatînse la locul lor. O viață grea, plină de lupte sacrificii și devotament, ștersese din minte sa icona acelei țile, cînd copilă s'globie și ușuratecă, ascultase poveștile bunicului. Cînd, iată, veni o zi în tocmă la fel cu aceea. Ca bunicul atunci, stă și acum în jețul cel mare de stejar sculptat, și ca atunci, isbiă ploia în ferăstră. Un fulger ce scăpără, învelind mica cameră într'o lumină roșiatică, făcu pe bunica a ridica o clipă ochii, după împletitură.

De o-dată, cele trei tablouri în rame poleite se arătară privirilor sale și cu ele, lumea bunicului. Privi bunica multă vreme pânzele zugrăvite, după acea dete din cap și dise: Da așa este, bunicul avea dreptate. Aceste zugrăveli, atît de mute și reci, în aparență, vorbesc. Ele conțin o viață de om, pe care înteligențul pictor a așternut-o acolo în culorii mi, ca să ne serve de exemplu. În adevăr, iacă în primul tablou școla satului, cu băncile sale de lemn nevăpsite. Copilașii par, în adevăr, a ascultă cu multă rîvnă, cuvintele omului în haină neagră, sever, încheat pînă la gât. Acesta e emblema învățătorului, amic al junimii, luptător neobosit pe arena științei. Devisa sa trebuie să fie:

(1) Veđi No. 40.

absolută abnegație, în folosul elevilor. În adevăr, el trebuie să-și uite de multe ori, propria sa familie bucuriile și nevoile sale, spre a îmbrățișa marea familie a copilașilor comuni; acestora, aproape mai de tot, aparține viața sa, cugetările sale.

Cită înțelepciune, cit sânge rece, cită moderațiune, cită prezență de spirit, trebuie să posadă acela, în ale cărui mâini stă viitorul țerei; căruia nu-i este permis a cugeta, de cit la binele și fericirea generațiunii încredințate. Fie ce clipă a vieții sale aproape, cată să aparție familiei sale adoptive.

Suferințele și păsurile sale particulare, cată să dispară față cu interesul general al culturii și educațiunii.

Cată să îndure încercările sorței, fără să-i fie permis a arăta un singur moment de slăbiciune, față cu elevii săi. Da, așa trebuie să fie omul propus model și conducător al tinerimii. De simte vre-o durere fizică, sau de-l calcă vre-o nenorocire în familie, el nu trebuie să o trădeze în clasă prin vre-o schimbare exterioră; căci cum vor învăța ei a lupta bărbătesce contra relelor ce sorta le păstrează, dacă învățătorul păcătuiesce contra preceptului ce dîlnic le repetă sub toate formele: «fiți tari și răbdători în nenorocire»? Ba trebuie să se folosescă chiar de aceste întâmplări, de propriul său martir, spre a învăța pe cei-l-alți să-și pörte crucea creștinesce, fără șovăire. Singura sa desfătare din orele libere, să fie munca în grădina sau câmpul școlii, acesta fiind mijlocul cel mai eficace de a-i face să iubească munca de timpuriu. Nu vînt, nu ploie, nu furtună, trebuie să-l îndemne a-și nesocoti ora de clasă. Căci cum vor ști elevii săi a păzi punctualitatea, exactitatea, calități ce trebuie să preside toate actele vieții lor? Cu ochiul sever și pătrunzător al judecătorului, cată să descopere, să prevadă și să evite abaterile cele mai ușore; iar cu vocea justiției, să mustre, să condamne. Cu îngrijirea gelosă și delicată a unei mame către pruncul său, cată să veghieză asupra propriei sale reputațiuni, căci pata cea mai ușoră ar fi o crimă către societate, către tinerimea școlară, din care a promis a face cetățeni integri, cu simțimîntul datoriei, îndestrați cu toate virtuțile civile și sociale.

Casa sa, cată să fie casa părintelui Avram.

Nenorociții cată să găsească într'însa adăpost și consolare. De n'ar fi așa, cum vor ști elevii să prețuiască și să exercite caritatea, acest balsam bine-făcător al omenirii sulerinde! Calomnia, gelosia, nedreptatea, violența, ura cu tot cortegiul lor de viții hidose, cată să-i fie, dacă nu necunoscute, cel puțin combătute; căci are greaua îndatorire de a păstra nepătat, sacral deposit de nevinovăție al junelor suflete, încredințate pazei sale. Simplitatea plăcută și economia, o economie înțeleptă, bine chib-zuită, să domnescă în casa, masa și portul său. Așa numai vor învăța elevii a aprecia aceste bunuri și a le aplica la rîndul lor cu folos. Da, și se bunica, urmînd șirul cugetărilor sale; da, așa trebuie să fie omul care se destină a urma severa, dar sublîma carieră de învățător. Care pöte fi însă ținta sa? Care pöte fi mo-

bilul, boldul ce-l îndemnă a-și îndrepta existența pe o cale așa de severă, de grea, de spinosă? Care talisman îi dă puterea, a sta santinelă credincioasă și neobosită, pururea veghetore și nelintită la postul de onoare? Fi va ore speranța unei însemnate răsplăți materiale, vise de glorie, setea onorurilor, tainicul bold? O! nu aceste trecătoare, schimbăcioase și înșelătoare favorii ale capriciurilor omenescii, te susțin pe calea datoriei și a virtuții. Răsplata ta, stă mai sus. Ea nu se arată sub forme strălucite, atrăgătoare, ca focul de care-și pârlesce aripele fluturile amăgit. Răsplata-ți se naște și se dezvoltă în liniscea tainică a inimii, precum vioreaua modestă la umbra bine-făcătoare a foilor sale. Răsplata ta, statornic luptător, este aprobarea conștiinței tale; iată talismanul ce te conduce pe calea virtuții; de ea singură să ascuți și vei fi tare, vei sfârși cu demnitate nobila ta carieră; iar simțimentul datoriei împlinite, îți va pune pe frunte aureola sufletelor de elită.

Dar iată, urmă bunica, răsplata talismanul, se arată limpede, în următoarele 2 tablouri. Ia priviți cel din mijloc, ne arată o ceremonie nupțială. Tînăra pereche, înconjurată de rude și prieteni, stă în fața bisericii; iar în acela ce-l bine cuvinteză, recunosc pre învățător; numai, că astă-dîi pörtă o haină mai puțin severă, haina veseliei, haina sərbătorei.

Ce frumoasă și atingătoare privescise. Ieună a unor simțiminte mari, subline. Veți! Recunoscința unită cu mulțumirea ce ne dă datoria împlinită. Mulțumirea de a vedea ridicându-se o nouă casă, printre atâtea fericite și prospere în sat, înveselesce fața bătrînului dascăl. Căci în mare parte a contribuit a le forma atari, prin înțelepte și bune povețe. Mândria de a fi dat patriei un nou apărător al cauzei comune, se citește limpede, în chip vădit în trăsurile feței sale. Recunoscința cea mai vie, strălucea și pe fețele înduioșate ale tinerilor soți. Da, ei pörtă în inimă o iubire caldă, adîncă, puternică; o deplină recunoscință demnului lor învățător, căci în această clipă solemnă, care-l leagă pentru lupta vieții, ei simt bine, își dau sémă că nu pămîntul moștenit, nu aurul dotat, vor forma baza fericirii lor casnice; ci acea zestre morală, comóra virtuților, rezultatul unei serioase învățături, a unei sănătose creșteri; și cui datoréză ei, această neperitoare comóra? Lu!, numai lu!, bunului lor învățător, păstorului neobosit, care a condus pașii lor șovăitori pe calea luminei, din copilărie și până astă-dîi când, odată cu ultima bine-cuvintare, le deschide pörtă lumei.

Mergeți, dice el, v'am încredințat sémînța adevărului, a binelui, a muncii; răspândiți-o cu braț puternic de câte-ori nevoia va cere, si veți culege belșugul, binele, fericirea.»

Ei! dișe bunica cu o adîncă convingere, iată în adevăr, cea mai frumoasă răsplată. Omul care pöte vorbi ast-fel, cu puternica voce a datoriei împlinite, pörtă în sine răsplata sa.

Multă vreme mai însufleți bunica, cadra mijlocie, via cu sa în-

chipuire, cu nobilele sale cugetări; și privirea-i părăsi cu părere de rău, acastă pânză.

Tabloulal treilea însă atrase și-i captivă de asemeneaatențiunea. Pe primul plan, se vedea un cosciug negru și simplu, încărcat de flori. Brațe tinere și vigurose îl purtau; iar fețele purtătorilor, arătau adîncă mâhnire. Copiii satului, dintre cari 4 în doliu și o mare mulțime de sătenî, încheiau cortegiul. Bunica nu avu nevoe a gândi mult spre a ghici că cel ce dormia somnul vecînic, în strîmtul pat al morții, era învățătorul.

Ca purtători, erau consătenii, eșiți din rîndurile foștilor săi elevi. Toți capi de familie ajunși, ei își disputase de sigur pe întrecute onorea de a purta și însoți pe demnul lor părinte sufletesc, la ultimul-lăcaș. In cei 4 copii cerniți, ea recunosc copiii învățătorului; cât pentru marea mulțime, atât micî, cât și mari, erau toți copiii săi de adopție. Iacă, țise bunica, iacă desnodămîntul exemplarei tale vieți, servitor credincios și devotat chemărei tale.

Te duci, a gustă o pace bine meritată. Lupta existenței s'a slîrșit pentru tine. Trecerea ta la viața de veci, a lăsat însă în mîi de inimî mâhnite, urme neperitoare. Tu numai ești, numele tîu cel bun însă, nu va peri. Amintirea ta va trăi tot-deauna, printre acești bunî sătenî, care-ți datoréză în mare parte fericirea și prosperitatea lor.

Exemplele și povețele tale, îi vor însoți pretutindenî; fiindu-le pildă vie, îndreptător înțelept, la vorbă și faptă; copiii tîi rămași orfanî, vor fi copiii comunei; pe mormîntul tîu, va cresce pururea, florica recunoscînței.

Da, mai aداuse bunica, ștergându-și o lacrimă, bunicul avea dreptate. Aceste tablouri, conțin o mare învățătură. Ce mult ar trebui să cugete, cei ce îmbrățișéză greaua dar frumosa carieră de luminători ai tineretului! Fie care ar trebui să-și propună drept ideal, o viață, demnă, laborioasă, curagioasă și curată, ca a acestui învățător model, umil și modest; numai cu acest preț, cu acastă condiție, se vor numi, lucrători aleși și iubiți în via domnului.

* * *

Mai sbură cât va bunica, pe aripele viei sale închipuirî și a generoasei sale gândiri. Plóea încetase. Iar cînta canarul, frecându-și ciocul, de drugul frumósei sale închisorî. Nepoței veseli, sáreau din noú, ca un stol de păsărele, prin odaia vecină. Bu! ast-lel rêsună calul de lemn, lovind podéua; iar micul Nicolae, care cālăria pe densus, scóse un țipăt pătrunđător. Acastă prea frumósă întâmplare, readuse pe bunica din cālătoria sa în lumea gîndului, din lumea bunicului, în lumea realității.

Păcat, țise ea după ce se ridicase spre a cerceta lovitura micului sburdalnic; păcat, visul a fost frumos, dar prea scurt.

Sînt drăgălași copiii, dar prea turburători câte o dată.

Apoi mai aداuse: De mî reaminteam în tinerețe cuvintele bunicului, întrebuiñtam mai cu folos multe ore perdute.

G. Ionescu

Directorul școlii de Băeți No. 1, Cămpulung

De la sat tot pentru sat

ră prin sărbătorile Crăciunului, când m'am dus la moș Vasile, bătrânul satului, ca să-l mai ved. Cu el vorbisem pentru întâia oară, când am venit în sat și de atunci eram buni prieteni; căci de, este om cum se cade și vorba lui este vorbă.

Cum am ajuns la dânsul, i-am dat bună ziua și după ce mi-a mulțumit, m'a poftit să staș pe un pat, pe care așternuse o rogojină, făcută de mâna lui.

Din vorbă în vorbă am început să-l întreb cum petrecea aceste sărbători în vremea lui.

— Mai bine, îmi răspuse, fiind-că aveaș belșug la casă, nu ca acum, să nu găsești un gologan să dai colindatorilor orî copiilor cu stêua.

Îi spuseiș că noi am înaintat ađi mult și dânsul îmi laudă trecutul.

— Ai dreptate, adăugă, că lumea este deșteptă și învățată acum, nu ca pe vremea mea, când pe marginea asta abia părintele Tudose știa să citescă pe ceaslov și sciea cu pană de găscă. Ađi nu poți să stai de vorbă cu un copil de 8—9 ani, că te rămâne, așa e de deștept.

Nu știș ce să đic, dar parcă eram mai cu stare pe vremea aceea. Cum este timpul de acum, aveam puțină cu brânză, lapte, vite, paseri și de tôte.

Acum veđi bine, că abia dacă poți crește un porc, să ai la Crăciun, după cum este legea noastră.

Dreptu-i că atunci nu munciam mai mult pământ de cât astă-đi, dar nu știș, cum se făcea că bucatele aveaș spor, căci le apuca cele noiș, pe când ađi nici nu se mai pomenește de gropi de bucate, că n'ai ce pune în ele.

Atunci pe lângă orz, grâu, meiș, porumb și altele mai semănam in, cânepă, creșteam vermi de mătase și albine. Acestea se vede că era bogăția casei, căci de când au pierit de la noiș, tot cam în lipsă o ducem.

Inul și cânepa daș de lucru tôte iarna la neveste și la fete pe când ađi nu numai că au uitat cum se lucrêză, dar cei tineri aprôpe nici să știe ce sint acelea. Niște nepoți ai

miei aŭ ris de mine mai ڏilele trecute, cānd m'aŭ vęđut cu o cāmașā de cānepā, pe care o pāstrez de mult.

Viermii de mātase dādeaŭ borangicul galben și alb ca aurul și argintul, din care se făceaŭ marames, șervete, fețe de mese și alte lucruri frumoșe de-ți erā mai mare dragul sā le veđi.

În ڏi de sęrbātore duceam la sf. bisericā o luminare fācutā de casā. Ađi aŭ pierit tōte acestea și stai numai cu māna în pungā ca și ōmenii de la oraș. Sā cumperi americā ori stambā pentru cāmăși, sā cumperi materie de teiŭ vāpsit pentru haine, cā de, lāna o vindem altora, sā cumperi luminări și de tōte cāte-ți trebuie. Toți ai casei stām tōtā iarna aprōpe fārā nici un lucru. De unde dar sā te ajungī?

Cum se face primāvara te duci la plug și ari ce ari, pe urmā iar stai. Dacă n'ai sāmīnță, te împrumuți și dai pentru una douę; dacă mai ieī iarna parale de cheltuialā, dai tot bucate. Din acel rod sā dai sāmīnța, sā plătești datoriile, sā oprești de māncare, sā vinđi ceva, veđi dar cā sā fie cu douę spice sā se facā și tot nu ajunge.

— Asta cam așā este, îi ڏiseiŭ.

— De cum se ridicā zāpada și pānā cānd tot ea ne gonesce dupā cāmp, muncim și spor tot nu avem.

Iarna stānd fārā lucru, te mai duci pe la cārciumā; acolo de gēba nu stai, ba o lulea de tutun, ba un rachiŭ, douę; banul se duce și scii cā de unde tot ieī și nu mai puī, se isprāvesce odatā.

— Și aci ai dreptate.

— Dacă pe fie-care ڏi dai numai cāte 10 bani pe tutun, foiță etc., într'un an se face cam 36 lei și 50 bani și dacă mai dai și pe rachiŭ tot cāte atāt, ar face la un loc cam vre-o 73 lei pe an, bani, cari 'i dai fārā sā bagī de sēmā. N'ai vęđut cāte un strein cum vine prin sat cu tabla cu fel de fel de nimicuri, pe care adunā ouā, le duce la oraș, le vinde cu preț bun și tot așā în cāți-va ani și odatā îl veđi om avut, cā nu-l mai cunoscī, pe cānd noi rămānem tot cum am fost, dacă nu mai rēu.

Veđi, d-le, așā a fācut Gavrilā al Iōnei în iarna asta: a adunat gāini, ouā și alte lucruri de prin sat, s'a dus cu ele la București și le-a vindut bine, cā a cāștigat o sutā de lei, cu care și-a cumpārat un cal și a venit cu el la ham. Dacă sta acasā, n'ar fi avut ce pune la ham la primā-varā.

— Din toate câte vorbirăm cam pricep eu din ce vine reul de care te vaeți d-ta, moș Vasile. Scii însă că D-zeu dă boale, însă trimete și leacuri, tot așa stă lucrul și cu acesta numai omul să vrea și totul se face bine.

— Ce stai de vorbești ! Da cine este ala să vrea să aibă nevoia la masă lângă el.

— D-ta ai auzit, că peste Dunăre în dreptul satului Fetesci s'a făcut un pod de fier, peste care trece trenul.

— Am auzit și eu astă minune, dar nu-mi vine să cred.

— Așa este, s'a făcut și este prea frumos, eu chiar am trecut cu trenul peste el astă-vară.

Un om singur ori cât de avut ar fi fost, nu avea curaj să începă acel pod, însă s'a pus mai mulți tovarăși, unii cu averea, alții cu învățatura și așa l-au făcut. Tot ast-fel se întovărășesc ei și fac drumuri de fier, fabrici și alte lucruri mari.

După cum oamenii auți și cu cei învățați se întovărășesc și fac atâtea lucruri mari, tot ast fel și oamenii din sat toți sau numai o parte din ei se pot întovărăși și pot face minuni în satul lor și pentru binele lor.

Mi-ai spus că n'ai orz de semință și că în primăvară vei lua cu împrumut o chilă pentru care la vară vei da două chile. Să dic, că iei chila de orz la 15 Martie și că la 15 Iulie adică peste 4 luni să dai două chile. Să punem, că chila de orz, care ai luat-o de sămință, face 25 lei, peste 4 luni adică la 15 Iulie, dai două chile, adică încă odată 25 lei ca dobândă. Dacă dar în 4 luni la 25 lei luați, plătești dobândă 25 lei, ar trebui ca în 8 luni să plătești îndoite adică 50 lei, iar în 12 luni cât are un an, să dai întreite adică 75 lei. Iar la o sută de lei într'un an ar veni 300 lei dobândă.

Vedi, câtă dobândă trebuie să plătești, fără ca să bagi de sémă și acum îți dau dreptate, când imi spuneai, că nu se ajunge chiar de s'ar face grăul și orzul cu două spice. Ia pune, că de nu se face anul acesta și nu-l poți da, atunci plătești la anul patru și, dacă nici atunci nu poți, dai pentru patru opt și pentru opt șeai-spre-dece chile și așa mai departe. Vecinul d-le, moș Gligore, a spus odată că a luat un pol pentru o chilă de orz și n'a putut s'o dea la vreme, că a fost secetă în vara aceea și a ajuns tréba de a plătit 52 de poli și n'a scăpat de cât când n'a mai avut nimic la ușă.

Singur spuseși mai înainte, că lumea s'a deșteptat ađi ; trebuie dar să ne luăm și noi după ea, ca să putem trăi; căci alt-fel din rău mergem tot mai spre rău. Așa s'au schimbat sătenii din alte țeri și au ajuns și ei învățați, deștepți, avuți și trăesc bine de tot, nu ca noi.

N'ai băgat de seamă că dacă te duci la cine-va să-ți dea 25 lei cu împrumut, ca să-ți iei o chilă de orz, nu prea-ți dă bucuros, chiar de i-ai plăti 2—3 lei la sută pe lună, fiind-că în patru luni s'ar face să-i dai cam vre-o 3 lei, și nu o chilă de orz, cât ai fi dat, dacă luați chila.

Ceea ce ți-am spus că fac oamenii avuți și cu cei învățați, ca să facă minuni, tot cam așa pot să facă și oamenii din sat.

— Cum? Lămuresci-mi.

(Sfirșitul în No. viitor.)

St. Popescu
Tonea-Ialomita

O C H I I

— Nuvelă Judiciară —

ine, foarte bine, zise bătrânul judecător. Asta e camera unde alaltăieri s'a făcut omorul. Anatol Mariu, zise întorcându-se către un tânăr de vre-o 26 de ani foarte bine îmbrăcat, tot stăruiești a zice că nu ești asasinul unchiului dumitale?

— Da.

Cu toate acestea bătrânul Mariu n'avea vrășmași personali. D-ta erai dintre puținii săi intimi. De și era foarte econom, dar d-ta isbuteai să-l ciupești cu câte ceva. Iată ce scrie condica lui: «1000 fr. nepotului meu ca să-și plătească o datorie...» «500 franci nepotului meu pentru o datorie la cărți.» Și aici am numai socotelile pe anul ăsta. Dar înainte? Unchiul dumitale, de și trecuse de șase-șeci de ani, eră încă om verde. Cum erai înfundat în datorii, fără curagiu de a munci, era natural ca să-i dorești mórtea.

— Da, zise Anatol zîmbind, eu vedând că nu móre, i-am grăbit mórtea apăsându-i pe frunte cu degetul cel mare!....

E! degetul cel mare a fost un șurup. L-ai strâns de gât

frumușel cu câte-și de ce degetele dumitale. Dar..... scóte-ți mănușile..... Dumneata singur aveați interes să móră unchiul, căci erați moștenitor și în ajunul crimei ai jucat pe de ce mii de franci pe cuvînt.... Dacă îi perdeați, de unde i-ai fi scos ?

— Tóte acestea sunt bănueli, d-le judecător. Unchiul meu era bătrîn, peste șase-deci de ani. Cum să fiu așa de neghiob ca să-i grăbesc mórtea? era destul de aprópe de mormînt. Sunt numai bănueli.

— Dar este aci care să-și spuie cuvîntul. Și-i arată cu degetul spre fundul odăei.

Indată o perdea se dete la o parte și Anatol vèzu pe un jeț cadavrul unchiului seú cu capul rësturnat pe spate, cu gura căscată, cu mâinile strânse, cu piciórele întinse.

Mariú se închină cu respect. Nicî un fel de mirare, de témă nu era zugrăvită pe fața lui.

— Véd, d-le judecător, că faci o confruntare, dar de și-ți plac mijlócele acestea, nu-ți voiú face nicî o scenă tragică, imi voiú reține durerea în mine.

— E adevérat că așa ai lăsat pe d. Mariú după ce l-ai asasinat? Sta tot pe acel jeț? Avea tot aceleași haine? Nu s'a schimbat de loc? Ași dori o afirmație categorică.

— Cum să spun dacă n'am fost acolo când s'a comis crima?

— Bagă de sémă. Asasinul era în dosul jețului. De sigur că ați făcut amândoi vre-o socotelă, aveați pe degetul cel mare cernélă, căci când i-ai aplecat cu mâna capul pe spate a rëmas pe frunte o pată de cernélă la fel cu cea din călimări. Scóte mănușile..... Pune degetul cel mare pe frunte, aci în locul unde e pata de cernélă..... Așa..... Bine..... Apasă tare..... A!.....

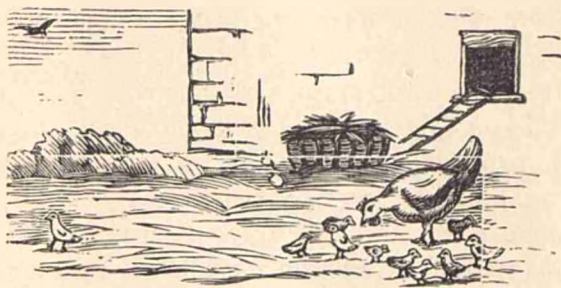
Cadavrul deschise ochii.

Anatol Mariú se dete repede înapoi, galben, cu buzele tremurând. Pleopele ochilor se ridicase și lăsaú să se vadă ochii nemișcați, în mijlocul aceluí alb galben.

— E ciudat, díse Mariú. Uite cum îi ține deschíși, cum ne privește..... A! Nu-mi place. Acésta e o farsă macabră, care nu vè face onóre..... Inchideți-i ochii, de vreme ce acuma sînteți încredințați că nu sciú nimic despre crimă..... A! Mi-aduc aminte..... câte odată mă privia așa..... Da! odată m'a privit așa..... Era vorba de o datorie de la cărți. Nu e așa..... S'a uitat la mine cum se uită acuma și mi-a díș: Iti voiú

plăti, dar dacă mă faci, te desmoștenesc..... Așa-mi pare că a ȕis..... Ah! privirea acęsta n'ași uita-o chiar dacă ași trăi o sută de ani. Dar..... destul! Nu mă pot privi..... Indată..... am plecat..... am luat'o la fugă..... m'am dus la club, dar privirea asta mă urmărea, o aveam mereu înaintea ochilor..... Ce! Am ȕis ceva rău de ȕinsul? De ce mă priviți toți așa? Acum puteți să-mi dați drumul, vedeți că nu știu nimic. De douę luni nu puteam să-ı măi scot nici un gologan și cutiile gemeau de aur..... N'ași fi avut de cât să întind mâna și..... Dar închideți-ı ochii! Nu vedeți că-ı es din fundul capului..... alergă prin casă..... Oh! O! Spune-mi, așa i-avea când l-ați găsit? Tot așa i-avea? A! dar nu măi pot..... Inchideți-ı ochii. O! Na! Așa mă privea când i-am dat capul pe spate..... Dar închideți-ı-odată! închideți-ı, căci eu l-am omorît.

Camille Lemonnier

Cocoșul și Găina

— Legende, tradiȕiuni, credințe și ȕiseri populare —

*C*ocoșul trece în ochii poporului nostru ca o pasăre apröpe sfință. Poporul crede, că cocoșul e un inger veȕut. Cel ce ȕice cocoșului ocări și cu deosebire cel ce dă dracului cocoșul, este considerat de ömeniı din popor, de *om ticătos, om fără suflet*, care va merge în Iad pe lumea aılaltă.

Poporul crede în cocoș ca într'un prooroc, căci are următörea tradiȕiune: *«Dintr'o pętră albă se va naște un prooroc, care se va boteza în sîngele sęu»*. Acęstă tradiȕiune o aplică la cocoș in

felul următor: «*piatra albă*» este *oul*, din care se nasce *cocoșul*, care se *botéză în singele său* cînd îl tae Românul.

Se consideră ca o fără de lege de bătrîniîi poporului, cînd un voinic (bărbat) ar mânca capul cocoșului, căci nu e bine, ca un voinic să mînince capul altui voinic.

Cocoșul cîntă în mieđul nopței, căci vine ingerul lui Dumneđu și îl gâdelă sub aripa cea dréptă, spuindu-î că *tócă în cer*. Cocoșul se deșteptă numai decăt, bate din aripi și cîntă: *cutcurigu gagu u u u u!* Indată ce a cîntat cocoșul, tótă puterea diavolească se stinge: *dracii, sfintele, iețele, Mîađă-Nópte, zorilă, stafile*, etc., se pitulă în locurile lor cele drăcești și omul pôte pleca fără sfiială ori unde are trebuință.

Cocoșul este césornicul de nópte al poporului, căci după cîntatul lui: *întăia-óra, a doua-óra și a treia-óra*, împarte poporul nóptea în *întăia, a doua și a treia strajă din nópte*. Cînd cîntă cocoșul întăi, este *Mieđul-Nopței* sau *Mieđ-de-Mieđ-de-Nópte*.

Cocoșul este *barometrul* poporului. Cînd cocoșul cîntă *prea de cu sêră*, e semn că are să se *înmoîneze* iarna, iar vara are să *plouă*. Cînd cocoșul cîntă *des đuia*, e semn de *plœ* sau *ninsóre*.

Cînd cocoșul ajunge vîrsta de trei ani face un oũ mititel. Indată ce-l face, iese dintr'însul un *vircolac*. De aceea nu e bine să *đu cocoșul pînă la trei ani*, căci se înmulțesc vircolaciî, și vor mîncă Sórele și Luna.

Căt trăesci să-ți dai un cocoș de pomană la un om de vîrsta și sexul tîu, căci pe lumea ceea laltă îți iese cîntând înainte.

In ușa Raiului cîntă đu și nópte un cocoș.

Iată cite-vă đuicetori despre cocoș.

«*Maî bine o đu cocoș, de căt un an găină.*» Să fii maî bine în frunte maî puțin timp, de căt multă vreme în códă.

«*N'o să maî cante cocoșul meu pe gardul lui.*» Se đuice despre cel de care nu maî ai trebuință. (1)

«*N'o să-mi ia șaua cocoșului.*» Se đuice cînd ești așa de sêrac în căt creditorii n'aũ ce-ți lua.

«*A auđu cocoșu în Giurgiu.*» đuicală populară ce se đuice celui care a primit palme peste urechi: «*Î dete o palmă, de-o fi auđuț cocoșu în Giurgiu!*»

«*A se fuduli ca cocoșul între găini.*» Se đuice celor ce se fudulesc și nu prea aũ cu ce, și se fudulesc cu deosebire între persoanele de sex femeesc.

(1) E și ast-fel. Vreă să đuică: n'o să maî am nimic cu dînsul, am rupt-o cu el. E poveste cunoscută cêrta celor doi, numai fiind-că a cîntat cocoșul unuia pe gardul celui-alt. (G. C.)

«*A sări cocoș!*» Se țice celui ce se necăjește rău, făcând fel de fel de mișcări nervoase.

«*A sta cocoș.*» A sta drept fără sfială și într'un mod provocător.

«*A se bate ca cocoșii.*» Se țice când doi inși se bat, amândoi de-o potrivă de tari.

«*A cântă cocoșesce.*» A fi la aman, la canon, la strîmtore mare. ı)

«*La cap peptene; la trup pepene; la coddă secere; cocoș e, boule; ghicește, măgarule!*» Acastă ghicitore se adresază în general persónelor pröste, cari nu pot judecă nimic.

Înainte de a termină notițele despre cocoș, voiü reproduce o legendă populară, în care se găsește amestecat și cocoșul:

După ce Jidovii au răstignit pe Domnul Christos, s'au aședat cu toții la masă, la ospățul lor. Pe masă aveau fertură de cocoș, pâine și vin. Dar un Jidov, frecându-și mâinele cu bucurie—de isprava ce făcuse,—dise de-acolo: «când o mai cântă cocoșul ăsta din strachină, când pâinea după masă s'o mai face spice și când vinul ăsta din pahar s'o mai face struguri la loc, atunci va mai înviă și Christos.» Nicî n'a apucat Jidovul să isprăvescă vorba și cu puterea lui Dumneđeu numai decăt «pâinea s'a făcut spice, vinul struguri» și «cocoșul bătend puternic pene a început a cânta: *cutcurigu gagu u u u u u!*» frigend cu zémă ferbinte pe toți Jidovii la masă! (2)

Asta a fost un semn de la Dumneđeu, să vadă Jidovii, că Domnul Christos o să învieze.

* * *

Poporul nostru este nedespărțit de găină. Nu există casă de sătén, la care să nu se găsescă înprejuru-ı câte-vă găini. De multe ori un ou și câte-vă tecî de ardei sînt întreg pranzul săténului. Și dintre tôte pasările domestice, găina se hrănesce cu mai puțin, de ore-ce vara pasce și iarbă, prinde și insecte și ri-

(1) Se pare că acastă țicală populară este rămasă dintr'un fapt real din vremile amare prin care a trecut Românul. În vécul trecut între alte mijloce barbare, ce se întrebuintau pentru incasarea birului, eră și mijlocul de a pune pe român să *cânte cocoșesce*. Sbirii prindeau pe românul dator, și dacă n'aveă banii ce i-se cereau, îl băgau sub pat în casă, luaü o strachină cu cărbunî aprinși, puneau peste cărbunî o mână două de ardeiu pisat, și ast-fel o puneau sub pat unde eră datornicul băgat, și în bușnigaiul de fum de ardeiu, ce eră silit a trage în plămâni sêi, eră silit să începă a cântă ca cocoșul, bietul român!

(2) Poporul mai adăogă:

Și de atunci au rămas Ovreii așa pestriți la față, cu pete și cu pistruî: aceste sînt urmele arsurilor pricinuite de zéma fierbinte. (G. C.)

când în pământ găsește vermuși și alte feluri de materii hrănitore. În schimb, e mare folosul ce-l aduce sêracului satean.

De ôre-ce este pasărea domestică cea mai răspândită în popor, de aceea și credințele și ȃicerile populare referitoare la găină sînt multe.

Când găina cîntă cocoșesce e semn de môrte, adică are să môră vre-un om din casă. Săténul ca să preîntâmpine môrtea prevestită de găină, prinde găina și o tae. Capul îl pune într'un par din gard, unde stă pînă se prăpădesce, iar trupul îl gătesce și-l mînîncă, (Comuna Bogdănești-Vâlcea). În alte părți prinde găina și o aruncă peste casă. Căđend peste casă, dacă móre e semn că și-a cîntat de capul sêu, dacă nu móre o tae și o mînîncă tótă, (Comuna Ștefănesci-Vâlcea). În alte părți ia găina și mêsôră cu ea casa din fund pînă la prag. Dacă cade cõda găinii pe prag, îi tae cõda, dacă cade capul, îi tae capul și o mînîncă.

Nu e bine să te uiți la găină în momentul când ouë, căci îți pere veđul.

Nu e bine să întingî cu pâine sau mămăligă în fertură de carne de găină în momentul când ferbe la foc, căci dobîndesci *gălbinare*.

Din fulgii de găină să nu faci perină, căci dobîndesci *oftică*.

Ca să nu-ți môră găinile peste an, să dai în ȃiua de Tănasiu al Ciumei (Sf. Atanasie-cel-Mare) o găină de pomana la o parte femeiască, ca să fie dată Morții.

O găină se dă peste grõpă la orî-ce mort, îndată ce-l îngrõpă, de ôre-ce găina rîcîind îi descurcă potecile mortului pe lumea ai-laltă.

Nu e bine să mînînci picior de găină, căci dai îndărăt, sārăcesci căci găina aruncă tot îndărăt cu picioarele când rîcâe.

În ȃiua de Ignat (20 Decembre), dacă nu au veđut sînge de porc negru, femeile prind o găină nêgră, îi împung crêsta cu un ac, pînă dă sîngele, căci așa e bine să veđi în acea ȃi sînge de animal negru, pînă nu veđi, nu e bine să lucređi nimic în ȃiua acea.

Pîlea cea grõsă (membrana) ce cãptusesce pipota găinei pe dinăuntru o arđi pe foc, o pisezi și o beî cu apă, că să te tãmăduesci de friguri.

Cu găinațul (în alte locuri gâniat) de găină se ung vitele cu lapte în spre Măneacătoare (22 Aprilie) ca să nu le põtă luà laptele și untul vrăjitoarele.

Din ouële de găină se face *unt de ouë*, cu care se ung ranele cauzate de arsurî. Iată cum se face acest *unt de ouë*: Se ia cîtevã ouë de găină, li se aleg albușurile și se pun aceste albușuri fără apă sau unsore într'o tigae pusă pe foc. Acolo se arde pînă se face un fel materie nêgră și unsurõsă. Acestã materie este *untul de ouë*.

Și-a pierdut cumpătul, ca găina umbletul. Se dice despre cei ce se fâstăcesc din lucru de nimic, de nu mai știu ce să facă în vre-o împrejurare ôre-care.

Găina care cârcăie sêra, dimineța n'are ou. Omul care se laudă înaintea, nici odată nu face trebă bună.

A trăi ca găina la môră. A trăi bine, a avea de tôte cu îndestulare.

A ști pe unde se udă găina. Se dice de cei șmecheri, cari știu tôte flêcurile.

A nemeri ca găina ôrbă bólele. Se dice de cei ce fac lucrurile pe ghicite, pe nemerite, fără ca să fie convinși de ceea-ce fac sau spun.

A avea orbul găinilor. Se dice de cei slabî la vedere. Se dice într'un mod ironic.

Se culcă cu găinile. Se dice de cei leneși cari dorm mult peste măsură.

A se vedeà ca găina în virful grămeđii. Se dice de cei ce moștenesc averi mari și le prăpădesc în scurtă vreme, neștiind să le păstreze întocmai ca găina, care, când se vedeîn virful unei grămeđi cu grăunțe, după ce se satură, începe aaruncă cu ghiarele în tôte părțile.

La găină e mai mare cutcudețatu de cât ou. Acéstă dicală se aplică ômenilor acelora lăudăroși, cari mai mult se laudă de cât fac trebă.

Se uită în cer, ca găina cînd bea apă. Se dice într'un mod ironic de cei ce merg cu capul pe sus.

A-î merge fulgii ca de găină bercă. Se dice când bați pe cinevã reu de-î curg trențele tocmai ca la o găină fără pene și coddă, care înăpârlește. Se mai dice și când combați pe cinevã în discuții cu argumente puternice, de plécă adversarul rușinat.

A sta ca o găină plouată. Se dice de ômenii prostovani, lipsiți de energie, care n'au neam de vlagă în ei.

La culcuș găină, că ți-e gușa plină. Acéstă dicală populară ne învață să ne astâmpărăm, să ne vedem de treburile nôstre, îndată ce ni s'a dat partea ce ni se cuvenea, dreptul nostru.

Se dice și de mame copiilor, sêra după ce s'au sculat de la masă, îndemnându-i să se culce.

(Din colecția mea de tradiții populare ce o am făcută din județul Vâlcea.)

T. Bălășel.

FERMA-MODEL DE LA STUDINA

De câți va ani agricultura în țara românească și-a luat un avânt însemnat. Acesta se dovedește prin jertfele bănești ce le face statul pentru înființarea școlilor practice de agricultură și cu deosebire prin înființarea *fermelor model*. Până acum avem numai două și anume :

Una în Moldova (jud. Vaslui) și a doua în Muntenia (jud. Romanați.)

Pe această din urmă vrem s'o descriem.

Ferma în chestiune este situată pe un teren șes nu departe de șoseua națională Caracal-Corabia (ca 100 m.) între două sate, Studina și Studinița.

Terenul ce-l ocupă (pământ înclis) este de peste 10 hectare.

După cum am spus este departe de șoseua națională ca 100 m., din care șosea plăcă șoseua care conduce în curte. Pe marginile șoselei se află plantat gard viu (salcimi) și arbori ornamentală ca: platan, catalpi, pini și duzi, iar în partea de Nord a acestei șosele se află o hamerie ca de 2 hectare.

Intrând în curtea fermei, se observă în partea despre Nord cancelaria pentru ținerea comptabilității agricole, apoi de aci se află dispuse la rând 5 case pentru locuirea elevilor practicanți.

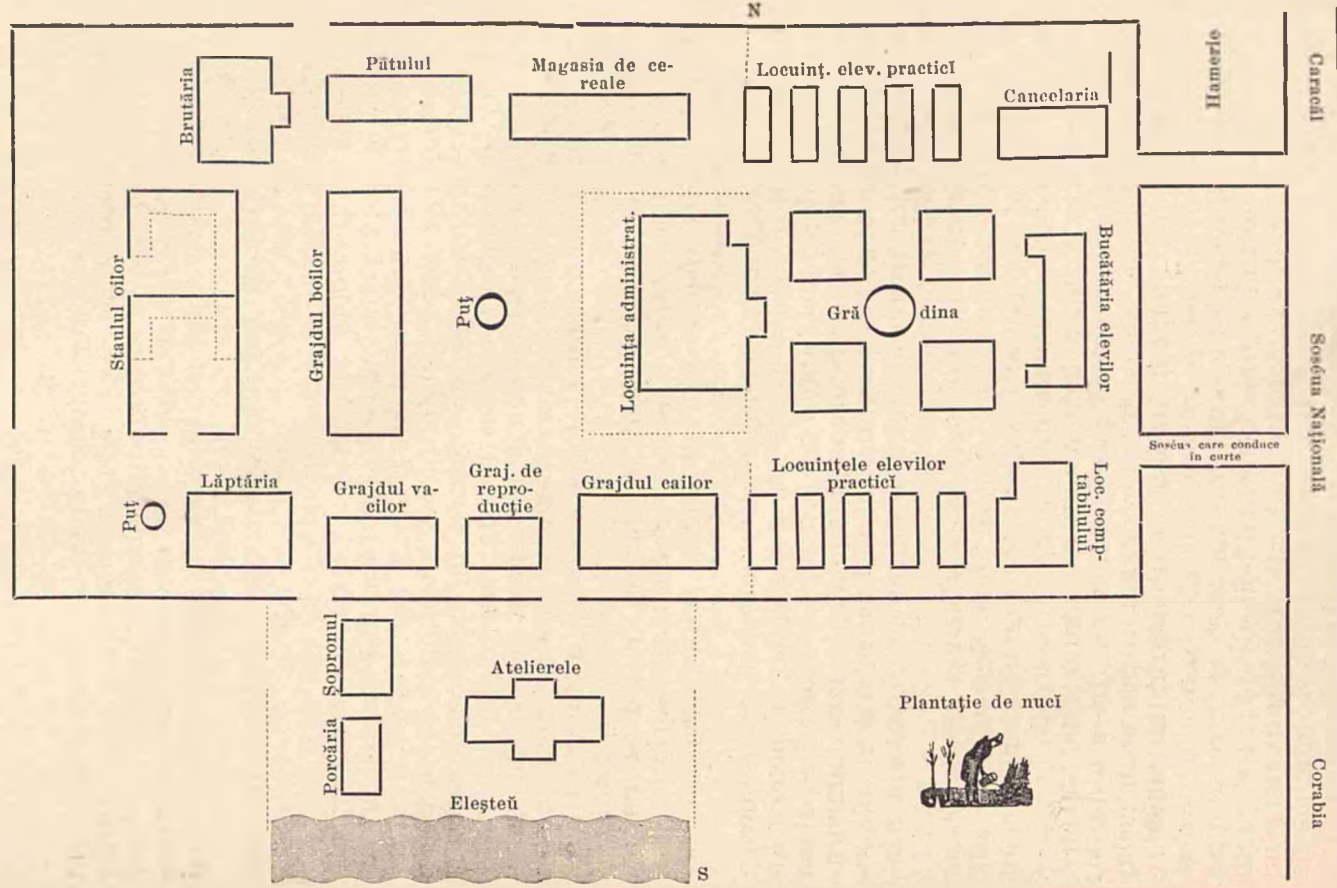
Trecând în partea despre Sud, se observă de asemenea iarăși 5 case mici dispuse tot în același fel, tot pentru locuința elevilor practicanți; iar la rând cu aceste în partea de răsărit se află locuința comptabilului și a subadministratorului. Între locuința comptabilului și cancelarie se află locuința elevilor stagiați, fiind atașată tot aci bucătăria pentru elevii practicanți și stagiați.

De la bucătărie înainte (spre apus), distanța ca de 100 m. și care este o grădină, în care pe lângă florile ce se află într'însa sînt plantați și o mulțime de brazi și pini, cari au o bună reușită, se află locuința administratorului.

Acăsta este curtea și locuințele personalului administrativ.

Trecând acum în curtea fermei, (unde se află grajdurile) care este separată de curtea personalului printr'un grilaj se observă mai întâiu în partea de Sud grajdul cel mare pentru cai de călărie și trăsură, cari sînt în număr de 9 și epele de reproducție de rasă. Pîngau, care se întrebunțeză și la trăsuri de muncă grele înlocuind boii. Grajdul sus numit are o lungime de 44 met. În rând cu acest grajd mergînd spre apus, se află grajdul de reproducție de o lungime de 30 m. în cari stau cărlanii din vara anului 1896 cari sînt 4,

PLANUL FERMEI MODEL DE LA STUDINA

și mînzî din vara anului acestuia cari sînt 6 ; apoi harmăsarul de asemenea rasă de Pingsgau separat într'o cameră a grajdului.

De la grajdul de reproducțiune, mergînd tot spre apus pe aceeași linie se află situat grajdul de vaci, cu o lungime de 39 metri, în al cărui interior se află 11 vaci și 2 tauri rasă de Moldova, precum și 7 vițeî din vara anului acestuia.

În partea despre apus de grajdul vacilor se află lăptăria destul de complicată și posedând tot felul de instrumente cu cari se fabrică unt, brînză, ș. a., din laptele ce se aduce de la 11 vaci și 500 oi, rasa merinos și țigae, ce posedă ferma, dintre care 200 sînt prăsila din vara acesta și al căror staul se află dispus lângă lăptărie puțin în partea despre Nord-Vest.

Față de staulul oilor în partea de răsărit se află grajdul de boi, în lungime de 100 metri. În rînd cu oieria în partea despre Nord se află instalată brutăria și bucătăria pentru servitorii de la grajduri.

Mergînd în spre răsărit tot pe partea de Nord se observă pătulul de o lungime de 58 metri, în care se află imagasinat o cantitate de 600 kile porumb, recolta din tîmna anului acestuia. În partea despre răsărit de pătul se află magasia de cereale în lungime de 70 metri în care se află o cantitate de 5000 de hectolitri grâu recoltă după vara acesta diferite varietăți de porumburi cinquantin, dinte de cal galben, Alxuter, Italianesc, Uriaș alb etc., diferite varietăți de ovîz, orz, mazăre etc. Acastă magasie nu este atît de încăpătoare în raport cu terenul ce se cultivă.

Mergînd pe lângă grajdul cel mare de cai și eșind pe pîrtă în partea despre Sud, să observă șopronul, unde se află aședate mașinile agricole: secerătoare, cositoare, diferite pluguri, locomobila rotieră (Fouvlér) pentru plugul cu aburi pluguri Americane rotative, mașini pentru întors fin, pentru strâns fin și altele multe necesare pentru o moșie atît de întinsă (8000 pogone.)

La Sud de șopron se observă porcăria cu o lungime de 20 metri, în interiorul căreia se află 16 scrôfe atît de rasa românească precum și rasa Iorkșir, asemenea și vierul, care este de o mărime considerabilă, apoi mai sînt și 20 de porcei din vara acesta. În partea despre răsărit de porcărie se află atelierul de mecanică, ferărie și lemnărie și în care atelier în curînd se va instala o mîră cu abur pentru măcinat.

Acastă fermă-model este înființată de Stat în anul 1895.

P. Popescu

Ferma-Model de la Studina.

Vięta Cuviosului Sfint Alexe „Omul lui Dumnezeu“

În vremea credincioșilor împărați Arcadie și Onorie a fost în Roma un bărbat blagoslovit, anume Eufimian și are soție pe Aglaida, boeri mari și bogați în cetate cu 2—3 mii slugi. Acești soți erau buni, milostivi și iubitori de D-zeu și obișnuiau a mânca odată pe zi seara, după ce mai întâi miluiau și săturau pe săraci, văduve și srēini; iar dacā s'ar fi întimplat, ca într'o zi să dea mai puțină milostenie ca de obicei, atunci în genuchi se rugau zicend: Dōmne, nu sîntem vrednici să călcăm pămēntul D-deului nostru. N'aveau copii, căci soția-i erā neroditoare, și deci se rugā ea lui D-zeu zicend: Dōmne învrednicește-mē și pe mine nevrednica rōba ta, a mē numi și eū maică de fi; dā-ne nouē fi spre mângāerea bătrānelor nōstre.

Dumnezeu îndurîndu-se de rugăciunile ei, i-a dat rod pântecelui și a născut un prunc pe care l-au botezat Alexe; la vērsta de 6 ani l-au dat la învățatură și învățand bine tōte sciințele și scriptura, s'a făcut prea înțelept, și judecānd bine deșertăciunea lumescă, s'a hotărāt a se lipsi de vięta aceșta vremelnică pentru a dobāndi pe cea vecinică. Așā a început a-și înfrinā tōte poftele și a purtā în ascuns o haină aspră de pēr pe trupul gol. Și ajungēnd în vīrstă de a se însurā, a zis tatā-sēu către maică-sa: «să facem nuntă fiului nostru.»

Iar dēnsa bucurāndu-se a zis: să intārēscā și să implinēscā D-zeu cuvintul tēu. Și au logodit pe fiul lor cu o fecioră de nēm împărătesc cununādu-i în biserica Sf. Bonifacie, petrecēnd în veselie pīnā nōptea după obicei, cīnd i-a zis tatā-sēu: intrā fiule la mirēsa ta și-ți cunōsce soția. Intrānd și gāsindu-și mirēsa așteptādu-l, și-a scos inelul și brāul cel scump și învălīndu-le într'o basma de porfirā împărătescā i le-au dat ei zicēndu-i: «Pāzește acestea și D-zeu să fie între mine și tine pīnā ce darul sēu va face în noi o schimbare nouă», și a eșit intrānd într'o altă cameră și desbrācādu-și hainele de nuntă, a îmbrācat altele aspre de pēr, a luat aur mult și pietre scumpe și eșind din palat și din cetate în ascuns, s'a oprit la malul mării care erā aprōpe și s'a imbarcat într'o corabie, care tocmai plecā spre Laodichia, rugāndu-se: D-deule, cela ce m'ai mântuit din pāntecetele maicei mele, mântuesce-mē și de vięta lumescă cea deșartă și învrednicesce-mē ca la judecatā să stau d'a drēpta ta cu cei ce ți-au plăcut ție.

Așā rugāndu-se, ajunse în Laodichia, unde gāsind tovarāși, călători cari tocmai mergeau la Mesopotania, s'a dus

și el cu dênșii la Edesa, cetatea (capitala) Mesopotaniei, unde se păstră imaginea (chipul) cel ne făcut de mână, al lui Isus Christos, pe care însu-și Isus Christos l'a trimis, pe o năframă prin pictorul Anania, lui Aygar Domnul (Regele) Edesiei. Pe acest chip vădându-l, prin împrejurări fericitul Alexe, s'a bucurat, și vindându-și toate prețioasele ce luase d'acasă a împărțit banii la săraci și îmbrăcându-se în haine sărăcăcioase și rupte s'a făcut cerșetor la ușa bisericeii Prea Sfintei Născătoarei de D-deu, iar milele ce primiă de la bisericoși le împărția la alți cerșetori mai bătrâni. Și de multă înfrânare și postire i se veștedise frumusețea tinereților atâta, în cât ajunsese un schelet de oșe și piele uscată, cugetând veșnic numai la mântuire.

În fața acestei biserici, a viețuit fericitul Alexe 17 ani ca cerșetor în fapte bune și plăcând lui D-deu.

În urma lui în Roma, a doua-ți după nuntă dimineta, intrând părinții în iatacul lui de nuntă și negăsind de cât pe mirăsa întristată, au început a se tângu de lipsa fiului lor, prefăcând totă veselia de sera în jale și mahnire mare; apoi căutându-l pretutinden și negăsindu-l, maică-sa Aglaida a așternut jos în iatacul miresei un sac de păr presărind pe el cenușă și s'a aruncat cu fața peste el plângând și dicând: nu mă voi scula și nici voi ești din această închisore pînă ce nu voi scii ce s'a făcut unul născut fiul meu. Asemenea și mirăsa lăcrămând dicea: nici eu nu mă vei despărți de lângă tine maica mea, ci voi asceptă cu adevărată răbdare unde este soțul meu și ce fel de vieță și-a ales. Iar tatăl său mahnit forte, a împărțit pe toate cele 3000 slugi întru căutarea lui, cari și prin Edesa ajungând și căutându-l, de și l'au găsit, l'au și vedut, ba încă și milostenie i-au dat ca unui cerșetor, însă nu l'au cunoscut în schimbarea ce luase, și ast-fel s'au întors în Roma, spunând stăpânului lor că n'au putut găsi pe Alexe fiul lor; iar fericitul Alexe cunoscându-i, dar trecend au mulțumit lui D-deu că l'a învrednicit a primi milă și de la slugile lui de casă.

(Va urma).

Dumitru Ionescu-Bolintineanu.

Vorbe înțelepte

In privința onorei nu se raționează; se simte.

Agricultura este temelia tuturilor avuțiilor; fără ea, societatea n'ar exista.

ȚĂRANUL DANEZ

Intr'o țară depărtată, trăese un neam de oameni cari se numesc Danezi. Limba ce o vorbesc acești oameni sémână cu limba nemțescă. Prin orașe în adevăr că se vorbesce și se învață în școli limba nemțescă curată. Până acum vr'o opt-deci de ani erau prin satele lor învățători trimiși de prin orașe, cari să învețe pe copii să scrie și să citească nu în limba părinților lor, ci în limbă nemțescă.

Din această cauză prea puțin iubeau cartea. Omul învață bucuros or-ce, în limba lui pe care a aușit-o din lęgân de la mama sa.

Un om dintre ei învățat, având multă dragoste să-și vadă neamul său ridicat din întunericul nesciinței; și-a pus în gând să-și învețe carte în limba mamei lor. Numele acestui om este Grundtviz

Maî întâiu își face un plan, cu ce fel de cunoștințe trebuie să începă el să atragă pe oamenii săteni ca să fie ascultat. Și iată ce plan și-a făcut: De odată să le vorbescă despre credințele vechi ale strămoșilor, despre istoria vieții nemului său și despre felul cum omul trebuie să îngrijescă de o potrivă de corpul și de sufletul său. Căci cu drept cuvint, amîndouă aceste părți date nouă de Dumnezeu, trebuie de o potrivă îngrijite.

S'ar părea că la puțin lucruri s'a gândit acel om învățat, cu toate acestea el a pornit cu multă înțelepciune. Și dovadă esto starea de înaintare a țaranului Danez, în care se află astăzi.

Iată ce ne-a povestit un învățat Danez venind la noi în București în ziua de 13 Februarie 1898, cu privire la marele patriot și învățat Grundtviz.

Ca să pôtă să-și pună în practică frumosul plan închipuit de el, Grundtviz plecă prin sateși chiamă pe toți cari vor să-l asculte.

În chipul acesta, vorbind în limbasațenilor, se adunau împrejurul său și-l ascultau cu drag, oameni de toate etățile. Copii, tineri, bătrâni, îl încunjurau, și cu multă rîvnă prindeau în mintea lor cu bucurie tot felul de povese frumoșe.

Și cu atât mai dragi le erau lecțiunile lui, cu cât el le povesteă despre lucruri folositoare pentru viața de toate zilele.

Intr'o zi făcea lecțiunii într'un sat, într'alta se ducea mai departe. Și în excursiunea lui găsea printre ascultători, oameni cari cu plăcere repetau sfaturile aușite de la prea înțeleptul Grundtviz.

Cine nu-l înțelegea, îi dedea tot felul de nume, ba că-i fără

minte, ba că visază descept, și alte câte ponóse, cum să pricepeau fie-care.

El urmă însă neclintit pornirei sale bine chibzuită și în scurtă vreme, fără cheltuiala statului ajunse să se întemeze în fie-care sat o școlă unde omul căpătă cunoștințe de cum să-și îngrijescă și de sufletul și de corpul lui. După ce școlile fură ast-fel aranjate pentru copii, cugetară că mai trebuie un fel de școli pentru tineri și tinere, unde tinerii să vie de la 15—19 de ani iar tinerile de la 14—18 ani.

Nu întârziară însă a se înființa și aceste școli.

Cea d'întiiu școlă fu înființată în satul Ascov aședat aproape de capitala țarei. Apoi, încetul cu încetul se întemeiară în totă întinderea țarei în diferite sate, asemenea școli.

Ce învăță tinerii în aceste școli? Tot felul de cunoștinți folositoare. Flăcăiandrii și fetele se duc împreună și ascultă acolo cunoștințele cari le plac mai mult.

Fie-care școlă e condusă de un director, care fiind om învățat, îi place mai mult o anumită știință. Acest fapt cunoscut, a ajuns să se scie, că la cutare școlă se duc tinerii cari au plăcere pentru studiul ce se predă mai bine.

Cu modul acesta, mai toți sătenii își cunosc în întregime țara lor. Căci unul de la un capăt se duce la celă-l-alt capăt pentru plăcerea studiului.

Cunoștințele ce se propun acolo sînt: gimnastica, muzica, și tot felul de cunoștinți necesari pentru viața practică.

Gimnastica o fac lucrând în grădină, spre a dobîndi forța de muncă necesară în viața de tóte zilele.

Tinerilor flăcăiandri li se dă loc de adăpost și mîncare în școlă, iar tinerele fete sînt găzduite la profesorii cei căsătoriți.

Acest soiū de școle sînt înființate de 30 de ani.

Resultatul ce a produs aceste școli este următorul: Sătenii toți știū să-și alégă cea mai bună ocupațiune, și să lucreze cu cât mai mare spor. Dintr'untéiū, ei erau agricultori. Venind însă grâne din părțile Americei și Rusiei, cu prețuri mai mici ca cele din țara lor, ei părăsiră agricultura și se deteră cu totul la economia vitelor, de cari îngrijind cu multă pricepere, le produc mult mai mari venituri lăpturile și untul lor, de cât producea agricultura.

Fie-care țaran cetesce cu interes orî-ce mijloc nou pe care îl găsesce scris în cărți, prin care crede că póte reuși mai lesne în ajungerea scopului seū.

Ce am puté noi folosì din acéstă poveste, ar fi: Invěțătorii noștri să cetescă prin cărți, diferite invěțături relative la îngrijirea vitelor, cultura zarzavaturilor, cultura pomilor, cultura flo-

rilor, și să încerce și ei cultura pe de o parte, iar pe de alta să-î îndemne și pe sătenii cum să facă mai bine aceste lucrări spre a reuși să-și îmbunătățească starea materială, și odată cu acesta și starea morală a lor.

St. G. Carpen.

INFORMAȚIUNI

În școala din comuna Prejna, plaiul Cloșani, jud. Mehedinți s'a dat în seara de 10 Mai un bal, din profitul căruia s'a cumpărat material didactic.

*

Cu ocaziunea vizitei ce a făcut d. Ministru al Instrucțiunii școlilor din comuna Gemenea și Căndesci, jud. Dimbovița, d. I. Mihăilescu a ținut un discurs salutându-l în numele său și al colegilor săi. Apoi d. Ministru a pus mai multe întrebări copiilor. La sfârșit elevii au cântat un imn.

*

Un număr de 17 învățători din jud. Teleorman s'au întrunit, în ziua de 7 Iunie curent, la școala comunei Ciolănesci-din-Deal și s'au constituit în Cerc-Cultural, supț denumirea de «Cercul Cultural Gheorghe Lazăr» al învățătorilor din jud. Teleorman.

Au votat Statutele acestui cerc, în virtutea cărora au ales comitetul cercului, care se compune din :

Președinte, Gr. Mușică, Zâmbrăscă; Vice-Președinte, N. Marinescu, Siliștea; Secretar, A. Anghelescu, Ciol.-din-Deal; Casier, Prt. M. Marinescu, Ileni.

Sediul cercului s'a hotărît în comuna Ciolănesci-din Deal.

Statutele s'au înaintat onor. autorit. școlare superioare spre aprobare.

Intrebări și ghicitori.

I. Intrebare literară.

Care scriitor a făcut cele d'întâiu sonete în limba Română ?

II. Intrebare istorică.

Când și pentru ce anume s'a întrebuițat în diplomația Europeană expresiunea «*plăcintă turcească*?»

III. Ghicitoare.

Prima parte o cunósce
Și copilul când se nasce.
Cea de-a doua-î simțămînt,
Care îl ai pină în mormînt.
Vorba întregă, nu-î vr'o artă
S'o ghicesci, de ai o hartă

G. Bocrescu
Policiorî, Buzău.

Răspunsurile se primesc pînă la 1 August. Ele se vor publică treptat în numerile 45 și următoarele.

Dintre deslegătorii unei singure întrebări din cele trei se va trage la sorți unul care va primi ca premiu cărți românești în valoare de 1.50, după alegere.

Dintre deslegătorii a două întrebări se va trage la sorți unul care va primi ca premiu «Istoria limbii și literaturii Române, de Gh. Adamescu.»

Dintre cei ce vor deslegă câte-și trele, trage la sorți unul care va primi cărți românești în valoare de 2 lei, după alegere și «Poetica» de Gh. Adamescu.

Adrese către Redacție

Sînt pe deplin mulțumit, că visul mi s'a împlinit, căci revista «Albina» coprinde ca material tot ce este folositor unui satean Român, sciutor de carte, ca să pîta fi folositor sieși și patriei.

Din parte-mi, rog pe bunul Dumnezeu să vî ajute, ca să puteți îngriji de Albina ca la rîndu-i să culîgă cât de multă miere din tîte florile cu nectar iar din faguri depuși de ea, în uleiû, să se pîtă împîrtăși tîți frații noștri Români.

Mai urez viață lungă și isbîndă.

P. J. Gillorteanu.

Invîțător, în satul Budesci, (Ilfov)

Rugăm pe tîți domnii, cari au bine-voit a ne procură abonamente și n'au trimis încă banii persónelor sub-scrise în liste, să bine-voiască a ni-i înainta de urgență.

Asemenea rugăm pe tîți domnii, cari ne-au cerut abonamentul, fie prin scrisori fie prin cărți postale, să bine-voiască a ne trimite costul. Credem că după 40 de numere primite, avem dreptul a cere să fim achitați, fără să mai fim expuși la cheltueli zadarnice și corespondență inutilă.

* * *

Ministerul Cultelor și Instrucțiunei Publice

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoscînța generală, că în ziua de 17 Iulie, ora 11 a. m., se va ține o nouă licitație în localul acestui Minister din strada Diaconeselor, pentru lucrările de adăogiri și completări la șcîla normală din Cîmpu-Lung, a căror valoare dupe devis este de lei 49.900.

Condițiunile pentru ținerea licitațiunei sînt aceleași din publicațiunea No. 21.528, înerată în «Monitorul Oficial» No. 29, din 8 Maiu 1898.
